

den forlange Sag mod dette Eydende forfulgt ved en offentlig Politifag. I Folkethinget vilde man imidlertid, at der skulde være Righed til Stede i begge Parterets Retstillings, og jeg indrømmer, at overmaade Meget kan tale derfor. Som Følge deraf foreslog man — og det er nu Regjeringen gaaet ind paa — at, naar en Husbond bortviser et Eydende af sin Ejeneste, skal Eydendet uden videre, blot ved en Anmeldelse for Politiet, kunne fremkalde en offentlig Sag til Sagens Undersøgelse. Jeg veed nu ikke, om man ret har overveiet, hvilke Ulemper dette fører med sig. Nu til Dags, da en saadan Sag er privat, kræves der fra Bedkommendes Side dels Forstud i Henseende til Omkostninger og dels skal Bedkommende dog foranstalte det Fornødne til at holde Sagen vedlige; men her, efter Lovforslaget, udkræves der slet ikke Andet end en Anmeldelse for Politivirigheden, som da strax ex officio skal paatage sig Sagen og undersøge den. Ethvert i det i Loven forudsatte Tilfælde værende Eydende, der er blevet bortvist af sin Ejeneste og som Følge deraf føler en naturlig Misfornoiselse med Husbonden, vil ganske naturligt, naar det hender Loven, strax gaa op til Politimesteren og begjære offentlig Sag anlagt. Derpaa rejser Eydendet bort, og nu staaer Politimesteren i det Tilfælde at maatte sætte sig i Bevægelse. Husbonden maa da indkaldes, maa uleiliges med Møder, og møder han ikke, udsætter han sig for Straf. Maaſte skulle ogsaa Vidner indkaldes, kort sagt, der skal finde offentligt Forhør Sted og Alt, hvad dermed staaer i Forbindelse. Jeg kan ikke forſone mig med dette System. Jeg tror, at Eydendeforholdet er i sit Væsen et privat Kontraktforhold, og der bør gjælde de samme Regler med Hensyn til dette Forhold som med Hensyn til alle andre private Kontraktforhold. Det skal overlades til Parterne at afgjøre Sagen ved civil Rettergang, men ingen af Parterne skal, fordi han er misfornoiet med sin Medkontrahents Opsjæl og mener, at være forurettet af ham, have Ret til at paakalde det Offentliges Mellemkomst, saaledes at dette skal anvende Omkostninger i den Henseende og, uden at han selv har nogen Uleilighed af Sagen, paadrage den, han klager imod, al den Fortrædigelse og Ubehagelighed, der følger med en offentlig Forsøgning. Den høitærede Justitsminister bemærkede, at naar man slettede disse Paragrafer, havde den hele Lov ikke stort at betyde. Det veed jeg ikke, om den høitærede Minister egentlig har Ret i. I det Mindste tilstaaer jeg, at jeg for mit Bedkommende sætter nogen Pris paa den Bestemmelse, der indeholdes i § 5, selv om Paategningssystemet ikke tillige vedtages, og jeg tror ogsaa, at de Bestemmelser, der ere bragte i Forslag med Hensyn til Fæstemandsvæsenet, naar de endelig blive ordnede paa en nogenlunde fyldestgjørende Maade, nok kunde ønskes førte igjennem. Men selv om det skulde blive Tilfældet, at der

ikke kom Noget ud af de Lovforhandlinger, vi have havt angaaende denne Sag, tror jeg dog, at vi maa være glade ved, at den er kommen frem. Jeg tror, at man maa være den høitærede Justitsminister taknemmelig, fordi han har bragt Sagen under Drøftelse; thi det er jo ganske vist, at der den Gang, da denne Sag begyndte, var en vis Bevægelse blandt Befolkningen, for at der skulde ske Noget i den Henseende. Men de Forhandlinger, som ere bleve førte dels her, dels i det andet Thing, maa have viist Publikum, at Tingene ikke er saa ganske let, og at det ikke kan nytte hver Gang man finder, at der i Forhold som dem, der her er Tale om, er Noget, der trykker, strax at henvende sig til Lovgivningsmagten og forlange et hjælpende Middel derimod. Der er i det Hele taget for mig ved denne Bevægelse som ved saa mange af de Bevægelser, som foregaa i vor Tid, noget Besyndeligt, nemlig det, at, medens man bestandig taler om, at det er en Frihedsudvikling, vi ere i, og at denne Frihedsudvikling skal bestandig blive større og større, raaber man samtidig dermed mere og mere paa Politiets Bistand, Politiet skal beskytte, Politiet skal hjælpe i alle mulige Forhold, selv i saadanne, hvor man tidligere har ment, at man kunde undvære det, eller har ment, at det ikke havde nogen Udkomst til at indgribe. Ja, i Theorien er man mod Politimagten, og man er mod Politimagten, naar der er Tale om, at den generer En selv; men derimod saa snart man finder, det kan være i Ens egen Interesse, at Politiet indskrider, paakalder man strax dets Hjælp. Man vil selv ikke have nogen Uleilighed, men vil, at det Offentlige skal have hele Uleiligheden for En. Det er forekommet mig, at der var nogen Anledning til ved denne Leilighed at nedlægge en Indsigelse mod denne hele Udvikling, som jeg indrømmer, at dette Lovforslag ikke er det eneste Exempel paa, at der sigtes helle til, nemlig den, at faae indført, at i forskjellige rent private Sager skal det Offentlige om ikke ex officio saa dog i alt Fald paakaldt af Bedkommende, uden nogensomhelst Uleilighed for denne paatage sig at skaffe ham Ret og hans Modpart straffet.

Jensen: Hvor søielig og høielig jeg tror om mig selv at være, saa maa jeg dog tilstaa, at min Ben her ved Siden af (Dyendebøll) i denne Henseende langt overtræffer mig, og jeg maa beklage, at jeg for mit Bedkommende ikke er i Stand til at følge den Hensigt, som den høitærede 1ste Landssthingsmand for 1ste Kreds (Krieger) gjorde om at stemme for disse Paragrafer, som jeg tidligere har forklaret, at jeg ikke fandt vare heldige, blot i det Haab, at der kunde foregaa nogen Forandring ved dem ved 3die Behandling. Jeg skal med Hensyn til at fastholde min Stemmegivning blot holde mig til, hvad den 2den Landssthingsmand for 5te Kreds (Dyendebøll)